gemeente
Haarlemmermeer

raadsvoorstel

Onderwerp	Vuurwerk Oud en Nieuw 2021-2022
Portefeuillehouder	Marianne Schuurmans-Wijdeven
Steller	P. Vletter
Collegevergadering	26 oktober 2021
Raadsvergadering	
Raadsvoorstelnummer	2021.0002435

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college besluit de raad voor te stellen om:

1. een discussie te voeren over het gebruik van consumentenvuurwerk in Haarlemmermeer tijdens de jaarwisseling 2021-2022 en daarna een keuze te maken uit één van de volgende opties:
   a. het instellen van een algemeen vuurwerkverbod voor consumenten gedurende de jaarwisseling 2021 – 2022 en daarvoor de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) aan te passen;
   b. het eerder toegepaste systeem te gebruiken, dat inhoudt dat er op enkele, specifiek door het college aangewezen locaties een vuurwerkverbod geldt en dat op alle andere locaties geen vuurwerkverbod geldt.

2. Samenvatting

Afgelopen jaarwisseling gold een eenmalig landelijk vuurwerkverbod, waardoor het aanwijzen van de gebruikelijke vuurwerkvrije zones in onze gemeente niet nodig was. Het Kabinet is voor de komende jaarwisseling niet voornemens een landelijk vuurwerkverbod in te voeren. Wij zien dat het beleid in een aantal gemeenten in onze regio wijzigt. Vandaar dat wij de raad met dit voorstel twee opties rond vuurwerk voorleggen.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

We willen bereiken dat er een door de raad gedragen standpunt wordt ingenomen over het al dan niet invoeren van een algemeen vuurwerkverbod gedurende de jaarwisseling tussen 18.00 uur op 31 december 2021 en 2.00 uur op 1 januari 2022 in Haarlemmermeer.

Wat is de aanleiding, context?

De algemene regel rond consumentenvuurwerk luidt dat het gedurende het gehele jaar verboden is vuurwerk te verkopen en/of af te steken. Het verkopen ervan mag uitsluitend

vlak voor de jaarwisseling. Het afsteken mag alleen tijdens de jaarwisseling tussen 18.00 uur en 2.00 uur.

Naar aanleiding van ongeregeldheden, aantallen gewonden en het afbrokkelende maatschappelijke draagvlak, heeft het Kabinet in het voorjaar van 2020 een verbod ingesteld op verkoop en gebruik van vuurpijlen en knalvuurwerk. Door de coronacrisis werd dit gedeeltelijke verbod voor de jaarwisseling 2020-2021 omgezet naar éénmalig een algeheel verbod om vuurwerk af te steken (met uitzondering van de lichtste variant categorie 1 vuurwerk). De reden hiervoor lag voornamelijk in het feit dat de medische zorg ontlast moest worden om voorrang te kunnen geven aan de behandeling van corona patiënten. De ziekenhuizen lagen vol en iedere patiënt die voorkomen kon worden was er één.

Het Kabinet is niet voornemens om voor de komende jaarwisseling weer een landelijk vuurwerkverbod in te stellen. Het verbod op vuurpijlen en knalvuurwerk blijft wel van kracht. Gemeenten hebben de bevoegdheid om lokaal een vuurwerkverbod af te kondigen. In onze regio heeft een aantal gemeenteraden zeer recent over dit onderwerp een discussie gevoerd. Dit heeft in de gemeente Haarlem geleid tot een gemeentelijk vuurwerkverbod tijdens de komende jaarwisseling, terwijl de uitkomst in de gemeente Heemstede is dat er geen gemeentelijk vuurwerkverbod komt. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat landelijk het draagvlak voor een algeheel vuurwerk verbod iets is gestegen: van 44% in 2020 naar 54% in 2021 (bron: Vuurwerkaankoop en -gebruik 2020-2021, Onderzoek naar gedrag en opinie Nederlandse huishoudens, VeiligheidNL). Vuurwerkoverlast in de aanloop naar de jaarwisseling wordt met een gemeentelijk vuurwerkverbod niet voorkomen, omdat het afsteken van (illegaal) vuurwerk in de dagen voorafgaand aan de jaarwisseling al verboden is.

Welk doel wordt nagestreefd?

Wij willen tijdig de nodige maatregelen nemen die betrekking hebben op het afsteken van consumentenvuurwerk rond de jaarwisseling. Wij horen graag de wens van de raad. In geval van het instellen van een gemeentelijk vuurwerkverbod, zal de APV moeten worden aangepast. Een concepttekst staat in de bijlage vermeld. Daarnaast willen wij tijdig met onze inwoners en ondernemers communiceren over de regels rond Oud en Nieuw.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?

Voor zowel het instellen van een gemeentelijk vuurwerkverbod, als voor het aanwijzen van enkele locaties waar afsteken van vuurwerk verboden is, zijn argumenten te noemen. Deze worden hieronder uiteengezet. Maar eerst volgt een korte uitleg over de verschillende categorieën vuurwerk.

Categorie F1:

vuurwerk met zeer weinig gevaar (voorheen fop- en schertsvuurwerk. Te denken valt aan knalerwten, fonteintjes, tollen en sterretjes). Dit vuurwerk is het gehele jaar te verkrijgen en mag ook het gehele jaar worden afgestoken. Vanwege Europese regelgeving kan en mag dit vuurwerk ook niet verboden worden door een landelijk/lokaal vuurwerkverbod.

Categorie F2:

vuurwerk met weinig gevaar (geschikt voor particulier gebruik). Dit betreft vooral siervuurwerk.

Categorie F3:
vuurwerk met middelmatig gevaar (meestal alleen bestemd voor professioneel gebruik). Dit betreft het knalvuurwerk, de single-shots en de vuurpijlen die vanaf 1 december 2020 verboden zijn.

Categorie F4:
vuurwerk dat veel gevaar oplevert en uitsluitend bestemd is voor professioneel gebruik. Hieronder valt ook al het illegale vuurwerk zoals nitraten en cobra's.

Wat zijn de argumenten?

1. Cijfers in de zorg
2. Milieu
3. Handhaving
4. Recente jaarwisselingen
5. Overlast
6. Economisch belang

1. Cijfers in de zorg

De afgelopen jaren zijn twee trends te zien. Het aantal vuurwerkslachtoffers op de spoedeisende hulp neemt af (van 700 in 2014 naar 385 in 2020). Daarentegen neemt het aantal vuurwerkslachtoffers op de huisartsenposten toe (van 700 in 2018 naar 900 in 2020). De jaarwisseling van 2020 naar 2021 geeft afwijkende cijfers vanwege het algehele verbod. Tijdens deze jaarwisseling zijn 108 slachtoffers geholpen op de spoedeisende hulp en 275 bij de huisartsenposten. Deze daling wordt niet alleen toegeschreven aan het landelijk vuurwerkverbod, maar ook aan de toen geldende lockdown.

2. Milieu

Het afsteken van vuurwerk levert een belasting op voor het milieu. Door het afsteken komen zware metalen en chemische stoffen in lucht, bodem en grondwater terecht. Op oudejaarsavond - kort na middernacht - schieten de concentraties fijnstof omhoog. Vooral de eerste twee uur van het nieuwe jaar: dan is er tientallen keren zoveel fijnstof in de lucht als normaal.

3. Handhaving: een uitdaging

Het handhaven van een gemeentelijk vuurwerkverbod vraagt veel van de schaarse handhavingscapaciteit. Los van het inzetten van voldoende handhavers, is ook het daadwerkelijk handhavend optreden lastig. Het onderscheid tussen vuurwerk uit categorie F1 en categorie F2 is niet altijd even duidelijk. En de pakkans is gering, vanwege het gegeven dat het afsteken op heterdaad zichtbaar moet zijn. Mocht er gekozen worden een vuurwerkverbod in te stellen, dan moet er geschoven worden in de prioritering van de handhaving.

4. Recente jaarwisselingen

De afgelopen jaren is de jaarwisseling in onze gemeente relatief rustig verlopen. Er is geen geweld geweest tegen hulpverleners. De politie geeft al jaren aan dat de jaarwisseling, op enkele incidenten na, rustig verloopt. Op een aantal plekken in onze gemeente wijzen we vuurwerkvrije zones aan, deze methode werkt prima. Wel was het afgelopen jaar de schade aan de openbare ruimte een stuk hoger dan voorgaande jaren. Afgelopen jaarwisseling was het schadebedrag € 57.450 tegenover € 32.500 een jaar daarvoor.

5. Overlast

Jaarlijks ervaren verscheidene mensen en dieren in verschillende wijken van onze gemeente overlast door de harde knallen van consumentenvuurwerk en illegaal vuurwerk. Vanaf oktober neemt het aantal vuurwerkmeldingen toe en is een stijgende lijn aan meldingen te zien in november tot de eerste week van januari. Vuurwerk afsteken is in die periode al verboden (met uitzondering tijdens de jaarwisseling zelf). Het gaat in veel gevallen om illegaal vuurwerk. Een algeheel gemeentelijk vuurwerkverbod draagt niet bij aan het voorkomen van deze overlast. Sinds 1 december 2020 is consumenten knalvuurwerk verboden. De overlast door dit type vuurwerk zal dus verminderen.

6. Economisch belang

Ondernemers die vuurwerk verkopen zijn nu al volop bezig met de voorbereidingen voor komende jaarwisseling. Websites zijn al ingericht en vuurwerk kan al besteld worden. Ondernemers zullen naar alle waarschijnlijk al diverse contracten hebben afgesloten met leveranciers en vuurwerk hebben ingekocht.

Wat zijn de kanttekeningen en risico's?

Gemeentelijk vuurwerkverbod

Om een gemeentelijk vuurwerkverbod mogelijk te maken dient de APV aangepast te worden. Door het instellen van een lokaal vuurwerkverbod ontstaat wel de volgende situatie. Winkeliers mogen lokaal vuurwerk (uit de categorieën F1 en F2) verkopen, maar inwoners mogen het F2 vuurwerk niet in onze gemeente afsteken. Het afsteken van categorie F1 vuurwerk kan niet lokaal verboden worden (tolletjes, sterretjes en fonteintjes) vanwege Europese regelgeving.

3.3 Wat mag het kosten?

Aan de uitvoering van deze nota zijn, naast de beschikbare ambtelijke capaciteit, geen kosten verbonden.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?

De raad is het bevoegd gezag om een algeheel vuurwerkverbod in Haarlemmermeer in te stellen door aanpassing van de APV. Binnen het college is de portefeuillehouder Openbare Orde en Veiligheid het eerste aanspreekpunt.

3.5 Overige relevante informatie

Mocht de raad besluiten een lokaal vuurwerkverbod in te stellen, dan zal dit uitgebreid aan inwoners kenbaar worden gemaakt. Het invoeren van een dergelijk verbod kost handhavingscapaciteit. Hierdoor zal het nodig zijn om tijdelijk een aangepaste prioritering in de handhaving te voeren.

3.6 Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

Wij zullen de raad via een brief informeren over de voortgang en evaluatie van Oud en Nieuw.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de loco-secretaris, de burgemeester,

Michiel Ruis Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage(n):

- Wijziging APV

APV is nu

Artikel 2:73 Gebruik van consumentenvuurwerk of professioneel vuurwerk tijdens de jaarwisseling

- **1.**Het is verboden tijdens de jaarwisseling consumentenvuurwerk of professioneel vuurwerk te gebruiken op een door het college in het belang van het voorkomen van gevaar, schade of overlast aangewezen plaats.

- **2.**Het is verboden tijdens de jaarwisseling consumentenvuurwerk of professioneel vuurwerk op een openbare plaats te gebruiken als dat gevaar, schade of overlast kan veroorzaken.

- **3.**De verboden zijn niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door artikel 429, aanhef en onder 1°, van het Wetboek van Strafrecht.

Indien een vuurwerkverbod gewenst is zal het artikel 2:73 wijzigen in:

Artikel 2:73 Verbod consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling

Het is verboden om consumentenvuurwerk (categorie F2 en F3) tot ontbranding te brengen.